

INTENTIEVERKLARING

Natuur in offshore windparken

Belgian Offshore Platform
Bond Beter Leefmilieu
Greenpeace België
Natuurpunt vzw
WWF-België

Juni 2021

Belgian Offshore Platform

De vzw Belgian Offshore Platform (BOP) is de vereniging van eigenaars van windparken in de Belgische Noordzee. Het BOP werd in 2011 opgericht om de **ontwikkeling van windenergie in de Belgische Noordzee te bepleiten**. Sinds eind 2020 vertegenwoordigt windenergie op zee een geïnstalleerd vermogen van 2262 MW en zal het jaarlijks ongeveer 8 TWh groene stroom produceren, wat ongeveer 10% van de totale elektriciteitsvraag in België vertegenwoordigt. In 2018 werd beslist om de hoeveelheid windenergie uit de Noordzee te verdubbelen: bijkomend zal er de komende jaren 2,1 GW offshore windcapaciteit gebouwd worden in de Belgische Noordzee.

Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace België, Natuurpunt vzw en WWF-België

bundelen de krachten voor natuur en klimaat in het Belgisch deel van de Noordzee (BNZ), als '4Sea'. Onze gemeenschappelijke doelen zijn:

1. Het BNZ draagt in 2026 bij aan de biodiversiteits- en klimaatdoelen. Dat wil zeggen dat er in het **volledige BNZ een goede milieutoestand** bereikt wordt zoals omschreven door de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRMS); Marine Strategy Framework Directive (MSFD).
2. **30% van het BNZ** wordt **effectief beheerd als natuurgebied** zoals voorgeschreven door de Habitat- en Vogelrichtlijn. Naast een managementplan wordt een plan van aanpak met duidelijke actiepunten en een budgettering voorzien om deze uit te voeren tegen 2025.
3. Daarnaast wordt een **marien reservaat** afgebakend dat minstens **10% van het BNZ** uitmaakt en waarin natuurbescherming het belangrijkste doel is (alle extraherende menselijke activiteiten worden er uitgesloten).
4. Het BNZ levert in totaal **4,4 GW aan hernieuwbare energie in de afgebakende windzones** die natuurinclusief ingericht worden. De netkoppeling wordt geoptimaliseerd, zodat er geen overbodige infrastructuur wordt aangelegd.

Windenergie in de Noordzee: Goed voor het klimaat én de natuur

Met deze intentieverklaring willen Belgian Offshore Platform en 4Sea (Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace België, Natuurpunt vzw en WWF-België) aantonen hoe **de ontwikkeling van windenergie in het Belgisch deel van de Noordzee (BNZ) goed kan zijn voor de natuur én het klimaat**.

Tijdens het ontwerp, de bouw, de uitbating en de ontmanteling van windparken in de Noordzee zal steeds gestreefd worden naar het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000 gebieden en een goede milieutoestand in het BNZ. Om de **biodiversiteit of andere natuurwaarden maximaal te beschermen én te versterken bij de uitbouw van windparken in de Noordzee**, zijn volgende aandachtspunten belangrijk:

- Vertrek van de **basisvoorwaarde natuurlijkheid** uit de [Noordzeevisie 2050](#). Natuurlijkheid wordt gedefinieerd als de schaal en intensiteit waarmee biotische en abiotische processen plaatsvinden en tot uitdrukking komen in het ecosysteem. Natuurlijkheid is de basisrandvoorwaarde waaraan moet worden voldaan om het maatschappelijk welzijn vandaag en in de toekomst te verzekeren.
- Pas de principes van de **EU Habitatrictlijn** correct toe. De instandhoudingsdoelstellingen vormen de maatstaf. Alles wat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in het gedrang zou kunnen brengen hoort een passende beoordeling te ondergaan. Windparken in Natura 2000 gebieden zijn een uitzondering en kunnen enkel ontwikkeld worden onder strikte voorwaarden, waaronder de verplichte passende beoordeling, zoals bepaald in de Habitatrictlijn.
- Investeer verder in **wetenschappelijk onderzoek en innovatie** waarbij de risico's voor natuur geminimaliseerd en de kansen voor natuur gemaximaliseerd worden.

- **Natuurinclusief ontwerp** voor de bouw van nieuwe windparken is de norm. Dat wil zeggen dat het windpark met bijhorende infrastructuur negatieve effecten maximaal mitigeert, en waar mogelijk, gezorgd wordt voor positieve effecten voor de biodiversiteit of andere natuurwaarden.
- In het geval van gefaseerde tendering van ontwikkelingen buiten, nabij en in Natura 2000 gebieden, is het belangrijk te overwegen om de windparken in Natura 2000 gebieden als laatste te bouwen. Zo kan de meest recente wetenschappelijke kennis meegenomen worden om de **kansen voor natuurbescherming en adaptief beleid te maximaliseren**.
- Denk toekomstgericht en start nu een **dialog** op over het samengaan van verbetering van natuurwaarden én hernieuwbare energieproductie in een **circulair verhaal**.

Doel van deze intentieverklaring

Met deze intentieverklaring willen we aantonen hoe de ontwikkeling van windenergie in het Belgisch deel van de Noordzee (BNZ) kan bijdragen aan zowel de Europese mariene biodiversiteits- als de klimaatdoelstellingen.

Europa heeft met de Green Deal in 2019 beslist om tegen 2050 koolstofneutraal te worden. Klimaatvriendelijke energie, zoals offshore windenergie, is een essentiële pijler van dit Europese klimaatbeleid. Met de EU Offshore Strategie, die in november 2020 werd gepubliceerd, heeft Europa de doelstellingen voor offshore windenergie opgetrokken. In het Nationaal Klimaat-en EnergiePlan (NKEP) 2030 staat dat België tegen 2030 minstens 4 GW offshore windcapaciteit zal ontwikkelen. In het federale regeerakkoord (oktober 2020) is overeengekomen dat België, o.a. in het kader van de Green Deal, verder wil inzetten op windenergie op zee door te onderzoeken of er nog bijkomende klimaat-en milieuvriendelijke capaciteit kan ontwikkeld worden in het BNZ, evenals buiten de territoriale wateren, in samenwerking met andere landen gelegen aan de Noordzee.

Ook de nationale biodiversiteitsstrategie zal in lijn gebracht worden met de Europese biodiversiteitsstrategie en de Green Deal (federale regeerakkoord, oktober 2020). De [Europese biodiversiteitsstrategie](#) vermeldt expliciet om tegen 2030 ten minste 30% van de zee te beschermen en ten minste een derde van de beschermde gebieden, goed voor 10% van de zee in de EU, strikt te beschermen. Dit is ook in overeenstemming met de voorgestelde wereldwijde ambitie binnen het [mondiale biodiversiteitskader voor de periode na 2020](#). De belangrijkste natuur- en milieu-gerelateerde beleidsinstrumenten zijn de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie, de Kaderrichtlijn Water, het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en de Habitat-en Vogelrichtlijn, naast de Belgische Wet Marien Milieu en het Belgisch marien ruimtelijk plan. Wettelijk gezien is quasi alles voorhanden om het ecosysteem van het BNZ effectief in een goede milieutoestand te brengen en de Natura 2000 gebieden in een goede staat van instandhouding, mits een effectieve implementatie.

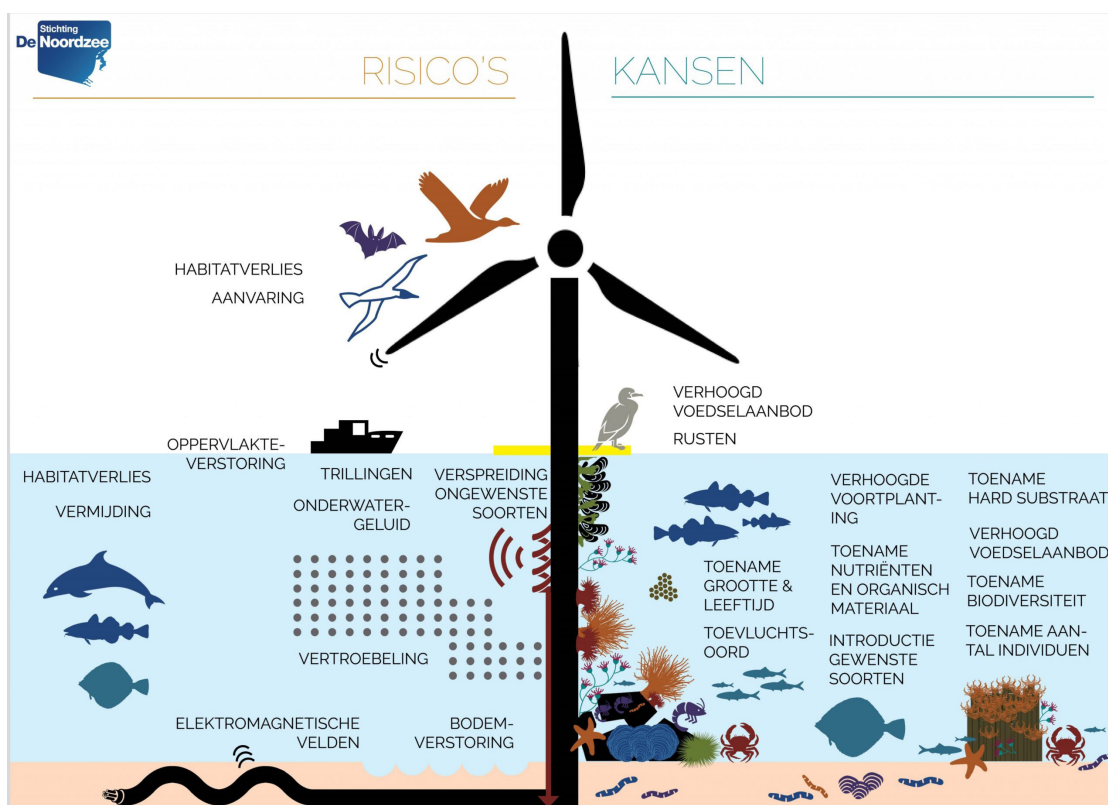
We onderschrijven samen dat natuurbescherming een topprioriteit vormt in het ontwerp, de bouw, de uitbating en de ontmanteling van de windparken in de nieuwe windzones op zee, die grotendeels in Natura 2000 gebied gelegen zijn. Daarnaast onderschrijven we het belang om het biodiversiteitsverlies een halt toe te roepen en de biodiversiteit of andere natuurwaarden maximaal te beschermen én te versterken bij de verdere uitbouw van windenergie op zee. Hiervoor staan we er samen achter dat (1) bij de nu lopende herziening van de Wet Marien Milieu de ruimte voor Noordzeenatuur effectief kan gerealiseerd worden, conform de Europese regelgeving, en dat (2) een marien reservaat afgebakend wordt in de Natura 2000 gebieden¹, dat minstens 10% van het BNZ uitmaakt, waarin natuurbescherming het belangrijkste doel is en waarbij alle extraherende menselijke activiteiten uitgesloten worden. Mede op basis van de bevindingen van meer dan 10 jaar wetenschappelijk onderzoek in de bestaande windparken ([WinMon.BE 2020](#)), zijn we ervan overtuigd dat verdere ontwikkeling van windenergie op zee hand in hand kan gaan met de bescherming van het mariene milieu en de mariene biodiversiteit, mits men vertrekt van de te beschermen biodiversiteit of andere natuurwaarden.

Natuur in de windparken in het BNZ

Windparken op zee zijn een noodzakelijk middel voor het realiseren van de klimaatdoelen. De bestaande windparken in het BNZ nemen een oppervlakte van 238 km² in voor een geïnstalleerde capaciteit van 2,262 GW of 2262 MW hernieuwbare energie.

In het Marien Ruimtelijk Plan II, in voege sinds 20 maart 2020, werd een bijkomende zone afgebakend van 284 km² in het BNZ, waardoor de totale capaciteit aan windenergie zal oplopen tot ongeveer 4,4 GW wat voor ongeveer 20% van de geschatte Belgische elektriciteitsvraag kan instaan. De toekomstige windparken op zee liggen voor een groot deel in Habitatrictlijngebied (Vlaamse Banken, Natura 2000 gebied), die bijzondere bescherming voor natuur genieten.

Windparken bieden kansen en risico's voor natuurontwikkeling en -bescherming. Deze verhouding van kansen en risico's zijn in Figuur 1 afgebeeld. Op basis van de milieumonitoring ([WinMon.BE 2020](#)) in de bestaande windparken werd vastgesteld dat de effecten divers zijn en vaak specifiek gelinkt zijn aan het al dan niet uitsluiten van visserij in windparken², en aan locaties, funderingstypes of zelfs individuele windturbines. Windparken kunnen kansen voor de natuur inhouden door positieve effecten te versterken, zoals het rif effect dat vissen aantrekt en de biodiversiteit doet toenemen. Deze kennis kan worden gebruikt om maatregelen te nemen om de biodiversiteit of andere natuurwaarden binnen nieuw te ontwikkelen windparken verder te bevorderen.

Figuur 1: Kansen en risico's van windparken voor natuurontwikkeling en -bescherming (Bron: [Vrooman, J., Schild, G., Rodriguez, A.G., van Hest, F., 2018. Windparken op de Noordzee: kansen en risico's voor de natuur. Stichting De Noordzee, Utrecht](#))

1 - Mariene reservaten zullen bij voorkeur buiten de windzones afgebakend worden.

2 - Omwille van de dense inplanting van de windturbines in het gebied en de bijhorende veiligheidsrisico's.

Voor de bestaande windparken werden, op basis van de federale wetgeving voor de bescherming van het marien milieu, reeds strikte milieuvorwaarden opgelegd om de milieurisico's, vooral tijdens de bouwfase, zoveel mogelijk te vermijden of te mitigeren.

Algemene principes voor natuurbescherming en natuurontwikkeling in de windparken in het BNZ

Deze intentieverklaring focust op de kansen voor natuur in windparken, buiten, nabij en in Natura 2000 gebieden. Hierbij maken we onderscheid tussen kansen voor natuurbescherming en kansen voor natuurontwikkeling in de verschillende fases van ontwerp, bouw, uitbating en ontmanteling.

Natuurbescherming, of natuurbehoud is actief en/of passief herstel van de biodiversiteit met als doel het herstel van een gebalanceerd ecosysteem.

Natuurontwikkeling of natuurcreatie is nieuwe, bijkomende natuur (laten) ontwikkelen.

Voor beide doelen kan het nodig zijn geschikte (leef)omstandigheden te creëren en/of specifieke soorten te (her)introduceren.

Meer dan 10 jaar wetenschappelijk onderzoek in de windparken ([WinMon.BE 2020](#)) toont aan dat windparken kunnen bijdragen aan natuurontwikkeling, maar ook dat de huidige windparken niet automatisch bijdragen aan natuurbescherming. Enkele positieve bijdragen aan de biodiversiteit in en rond de windparken werden reeds waargenomen, en de waargenomen negatieve effecten zullen verder maximaal gemitigeerd worden om bij te dragen aan een verdere betere natuurbescherming in en rond de windparken.

Bij de verdere ontwikkeling van windparken in het BNZ, wordt er gestreefd naar het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000 gebieden en een goede milieutoestand in het BNZ. Hierbij dienen de historisch aanwezige habitattypes het uitgangspunt te zijn voor zowel actief als passief herstel. Met natuurinclusief ontwerp, bouw, uitbating en ontmanteling kunnen de windparken in Natura 2000 gebied bijdragen tot actief en/of passief herstel van de habitattypes, en kunnen ze dus de natuurlijke toestand van het BNZ mee helpen verbeteren. Hiervoor dient natuurbescherming als principe mee opgenomen te worden in het wetgevend en uitvoerend kader voor de windparken.

Voor inhoudelijke aanbevelingen over mitigatie van negatieve effecten van windparken in Natura 2000 gebied verwijzen we o.a. naar de nieuwe studies uitgevoerd door het KBIN OD Natuur waarvan de resultaten in de loop van 2022 gepubliceerd zullen worden, en de bestaande WinMon-rapporten (zie [hier](#)).

Natuurinclusief ontwerp van windparken in de Noordzee

Het natuurinclusief ontwerpen van windparken gebeurt binnen een holistische visie op het marien ecosysteem. Enkele cruciale elementen zijn:

1. De plaatsing van de windturbines

Om de mogelijke negatieve effecten van de windturbines op de te beschermen habitats en biodiverse zones te vermijden, is een 'natuurvriendelijke layout' van de windparken nodig. Er moet rekening gehouden worden met de hydrodynamische effecten van windparken die (lokaal en op ruimere schaal) ontstaan rond de inplantingslocaties. Zo is het o.a. belangrijk om de voetafdruk van de windparken zo klein mogelijk te houden in de omgeving van kwetsbare habitats.

2. Het ontwerpen de materiaalkeuze voor de funderingen en voor de windturbines

Uit de WinMon-rapporten blijkt dat bepaalde types funderingen meer kansen bieden voor de

ontwikkeling van biodiversiteit of andere natuurwaarden dan andere. Funderingen die de meeste kansen bieden, zijn te verkiezen boven andere funderingstypes. Daarnaast dient voorrang gegeven te worden aan materialen uit en geschikt voor de circulaire economie.

3. Bescherming habitats en trekroutes van mariene fauna

Op basis van de inzichten uit de milieumonitoring van de windparken op zee sinds 2008, dienen offshore windturbines of andere installaties op zee zo ontworpen te worden dat vogels, vissen, zeezoogdieren en vleermuizen zo weinig mogelijk negatieve impact ondervinden tijdens de bouw, uitbating en ontmanteling van de windparken. Migratieroutes, en foerageer-, voortplantings- en/of overwinteringsgebieden voor mariene fauna dienen toegankelijk te blijven. Het is belangrijk dat de aanvaring van zeevogels met windturbines zo veel mogelijk voorkomen wordt.

4. Bescherming tegen geluidsoverlast

Tijdens het ontwerp, de bouw, de uitbating en de ontmanteling van windparken dienen de best beschikbare technieken ingezet te worden om geluidsoverlast te vermijden of te milderen, o.a. voor zeezoogdieren. Het cumulatief effect van de geluidsbronnen van verschillende maritieme activiteiten mag geen significant nadelig effect hebben op de aanwezige soorten. De kennis over de impact van cumulatief impulsgeluid, zowel de biologische inzichten als technische verbeteringen, dient verder opgebouwd te worden.

5. Aanleg kabels

Het onderzoek naar de effecten van elektromagnetische straling op o.a. haaien, roggen en bodembewonende ongewervelden zoals de Noordzeekrab, staat nog in de kinderschoenen, maar zal verder ontwikkeld zijn tegen de bouw van de nieuwe windparken. De meest recente wetenschappelijke inzichten moeten ingezet worden om de effecten van elektromagnetische straling in en rond windparken te vermijden of te milderen tot een voor de verschillende soorten aanvaardbaar niveau.

De recente publicatie van [Mrs. I. Prusina PhD, Mrs. A. Hermans MSc, O. G. Bos PhD, Nature-Inclusive Design: a catalogue for offshore wind infrastructure, 2020](#) met concrete voorbeelden voor het natuurinclusief ontwerp van windparken kan als inspiratie dienen voor de toekomstige windparken.

De voorbije tien jaar werd het Belgisch monitoringsprogramma [WinMon](#) uitgevoerd voor de offshore windparken in het Belgisch deel van de Noordzee. In de rapporten wordt de omvang geëvalueerd van de te verwachten effecten van offshore windparken op het mariene ecosysteem en tracht men de processen achter deze effecten bloot te leggen. Toekomstig onderzoek moet zich blijven richten op het begrijpen van deze effecten, zodat we de monitoringsprogramma's verder kunnen optimaliseren. Een verderzetting van de huidige werkwijze van [WinMon](#), ook in de nieuw te ontwikkelen windparken, zal leiden tot een optimale ondersteuning van het beleid en beheer van de verdere ontwikkeling van windenergie in zowel het Belgisch deel van de Noordzee als in de volledige Noordzee, waarbij de biodiversiteit of andere natuurwaarden maximaal beschermd én versterkt worden.

Circulariteit en continuïteit van windenergie in de Noordzee

Volgens de wetgeving en de milieuvergunningen moeten de windparken op het einde van hun levensduur (20 tot max. 30 jaar) ontmanteld worden. Zoals de afbraak van olie- en gasplatformen vanuit milieu- of natuuroogpunt niet noodzakelijk steeds de beste optie blijkt, zou de volledige ontmanteling van de huidige windparken ten koste kunnen gaan van de herstelde of nieuw ontwikkelde natuurwaarden in de concessiezone.

Om zowel de Europese mariene biodiversiteits-als de klimaatdoelstellingen te bereiken, is het belangrijk continuïteit na te streven in zowel het beschermen en versterken van de biodiversiteit of andere natuurwaarden als in productie van klimaatvriendelijke hernieuwbare energie. De zones voor windenergie zouden best 'hergebruikt' worden voor productie van hernieuwbare energie nadat de

respectievelijke concessie- of vergunningstermijnen van de verschillende windparken aflopen. Voor het ontwerp van de toekomstige windparken in de Natura 2000 zone betekent dit dat behoud en continuïteit van de zich in het park herstelde en ontwikkelde biodiversiteit of andere natuurwaarden wordt nagestreefd bij de herinrichting van de toekomstige windparken. Indien er toch aanpassingen en/of verwijdering van installaties dienen te gebeuren, worden de biodiversiteit of andere natuurwaarden behouden en gelden strikte milieuvorwaarden om de milieurisico's zoveel mogelijk te vermijden of te mitigeren.

Het verdient aanbeveling om hierover, onder leiding van de bevoegde overheden, een dialoog op te starten met alle betrokken partijen, waaronder de natuur- en milieuverenigingen, de mariene wetenschappers en met de offshore windsector, met als leidraad in te zetten op het samengaan van beschermen en versterken van de biodiversiteit of andere natuurwaarden én hernieuwbare energieproductie in een circulair verhaal. Het is belangrijk om op korte termijn de kennis hierover op te bouwen zodat nu funderingen ontworpen worden die toekomstbestendig zijn.

Gebiedsspecifieke aandachtspunten voor natuurbescherming en natuurontwikkeling in de windparken in het BNZ

Natuurontwikkeling in windparken *buiten* Natura 2000 gebieden

In windparken buiten Natura 2000 gebieden zet men maximaal in op natuurinclusief ontwerp van windparken, ook in het kader van circulariteit en continuïteit. Voor natuurontwikkeling in de bestaande windparken kijken we naar de volgende 'ontwikkelingsfase'. In 2039 zal de maximale levensduur van de eerst gebouwde windturbines bereikt zijn en moet men afwegen of men de locatie volledig zal ontmantelen en in oorspronkelijke staat zal herstellen (wat nu wettelijk verplicht is) of niet.

Natuurontwikkeling en -bescherming in windparken *nabij* Natura 2000 gebieden

In windparken nabij Natura 2000 gebieden staan natuurbescherming en -ontwikkeling in functie van het beschermen van de biodiversiteit of andere natuurwaarden in de Natura 2000 gebieden, maar is het niet de hoofddoelstelling. Niettemin wordt bij de plaatsing van zowel de windturbines als de kabels rekening gehouden met de te beschermen biodiversiteit of andere natuurwaarden.

Natuurbescherming in windparken *in* Natura 2000 gebieden

Natuurbescherming is de focus in de Natura 2000 gebieden. Windparken worden enkel overwogen in Natura 2000 gebieden bij wijze van uitzondering en onder strikte voorwaarden, waaronder de verplichte passende beoordeling, zoals bepaald in de Habitatrichtlijn. De windparken moeten zo gebouwd worden dat ze de bescherming van de aanwezige biodiversiteit niet in het gedrang brengen. Het herstel van de biotopen primeert. Er wordt dus voorrang gegeven aan het herstel van de ecologisch waardevolle habitats, i.e. grindbedden en zandbanken. Schelpdierbankherstel gebeurt in dit gebied slechts in functie van natuurherstel en dus niet in functie van voedselvoorziening. Bij de inplanting van de windturbines en de kabels dient een evenwicht gevonden te worden tussen de optimale plaatsing in functie van voldoende energetische opbrengst en het vrijwaren van zowel de gebieden met de (restanten van de) natuurlijke grindbedden, bovenop de algemeen geldende bescherming van het mariene milieu.

Meervoudig ruimtegebruik?

Wat betreft **meervoudig ruimtegebruik in windparken** buiten, nabij en in Natura 2000 gebieden, vermelden we in Tabel 1 enkel de bijkomende activiteiten die volgens het marien ruimtelijk plan II (2020-2026) toegelaten zijn in de nieuwe windzones. De betekenis van de pictogrammen wordt weergegeven in Tabel 2.

Als we aquacultuur als voorbeeld nemen dan betekent dit het volgende:

- In windparken buiten Natura 2000 gebieden is het zinvol de door de windparken benutte ruimte meervoudig te gebruiken, cfr. de principes van de [Noordzeevisie 2050](#), evenwel zonder de draagkracht van het mariene ecosysteem te belasten. Extractieve aquacultuur bv. is altijd op basis van inheemse soorten die geen toegevoegde voedings- en/of medicinale middelen nodig hebben en vermijdt toenemende eutrofiëring van het marien milieu (cfr. de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie). Aquacultuur in windparken mag niet ten koste gaan van de voedselvoorziening van andere -wilde- mariene fauna en flora.
- In een windpark aangrenzend aan een Natura 2000 gebied is meervoudig ruimtegebruik mogelijk mits een gunstige passende beoordeling. Extractieve aquacultuur in de waterkolom zou bv. mogelijk kunnen zijn in combinatie met schelpdierbankherstel op de bodem.
- In (de delen van) windparken die zich binnen de grenzen van een Natura 2000 gebied bevinden, is er naast windparken, geen verder meervoudig ruimtegebruik mogelijk, tenzij het Natura 2000 gebied zich in een goede staat van instandhouding bevindt. De passende beoordeling geeft dan uitsluitsel. De prioritaire functie van het Natura 2000 gebied is immers natuurbescherming.

Tabel 1: Meervoudig ruimtegebruik in windparken buiten, nabij en in Natura 2000 gebieden. Enkel de bijkomende activiteiten die volgens het marien ruimtelijk plan II (2020-2026) toegelaten zijn in de nieuwe windzones worden weergegeven. De betekenis van de pictogrammen wordt weergegeven in tabel 2.

	Windparken buiten Natura 2000	Windparken nabij Natura 2000	Windparken in Natura 2000
Natuurbescherming of natuurbehoud (bv. herstel van natuurlijke habitats zoals grindbedden, zandbanken en schelpdierbanken)	✓	✓	✓
Zones voor bodemintegriteit cfr. MRP II (in functie van visserijbeperkende maatregelen)	✓	✓	✓
Natuurinclusief ontwerp	✓	✓	~
Natuurontwikkeling of natuurcreatie (bv. introductie van artificiële harde substraten of riffen)	✓	~	✗
Aquacultuur	✓	~	✗
Passieve visserij	✓	~	✗
Andere energievormen (zonne-energie, golfenergie, getijdenenergie...)	✓	~	✗
Kabels en pijpleidingen (voor andere doeleinden dan offshore windparken)	✓	~	✗
Meetpalen	✓	~	✗

Tabel 2: De betekenis van de pictogrammen die in tabel 1 worden weergegeven

	Multifunctioneel gebruik buiten, nabij of in Natura 2000 gebieden mogelijk, mits passende beoordeling.
	Multifunctioneel gebruik nabij of in Natura 2000 gebieden mogelijk moeilijk verzoenbaar met doelstelling 'natuurbescherming'. Passende beoordeling geeft uitsluitel.
	Multifunctioneel gebruik nabij of in Natura 2000 gebieden niet wenselijk omwille van doelstelling 'natuurbescherming'. Passende beoordeling geeft uitsluitel.

Intentieverklaring van Belgian Offshore Platform (BOP) en Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace België, Natuurpunt vzw en WWF-België (verenigd als 4Sea) over natuur in offshore windparken.

Juni 2021

Coverillustratie: © [inextremis.be](https://www.inextremis.be/) / [Stock.Adobe.com](https://www.stock.adobe.com/)

Belgian Offshore Platform (BOP)

Annemie Vermeylen
Secretaris-generaal
annemie.vermeylen@belgianoffshoreplatform.be

Bond Beter Leefmilieu

Erik Grietens
Beleidsmedewerker
erik.grietens@bblv.be

Greenpeace België

Jan Vande Putte
Expert energie
jan.vande.putte@greenpeace.org

Natuurpunt vzw

Sarah Tilkin
Beleidsmedewerker Noordzee, kust, visserij en marien milieu
sarah.tilkin@natuurpunt.be

WWF-België

Sarah Vanden Eede
Beleidsmedewerker oceaan
sarah.vandeneede@wwf.be

